

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2016/129
Karar Sayısı : 2016/123
Karar Tarihi : 22.6.2016
R.G. Tarih-Sayısı : Tebliğ edildi

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Eskişehir 1. Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 21.3.2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 5. maddesinin (2) numaralı fıkrasının, Anayasa'nın 10. maddesine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Sanıkların, kaçakçılık suçundan cezalandırılmaları talebiyle açılan kamu davasında, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I- İPTALİ İSTENİLEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 5. maddesi şöyledir:

“Etkin pişmanlık

MADDE 5- (1) 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan birine iştirak etmiş olan kişi; resmî makamlar tarafından haber alınmadan önce, fiili, diğer failleri ve kaçak eşyanın saklandığı yerleri merciine haber verirse, verilen bilginin, faillerin yakalanmasını veya kaçak eşyanın ele geçirilmesini sağlaması halinde cezalandırılmaz. Haber alındıktan sonra fiilin bütünüyle ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden kişiye verilecek ceza üçte iki oranında indirilir.

(2) Yedinci fıkrası hariç, 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek, soruşturma evresi sona erinceye kadar suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine ödediği takdirde, hakkında, bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza yarı oranında indirilir. Bu fıkra hükmü, mükerrirler hakkında veya suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde uygulanmaz.”

II- İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, Raportör Berrak YILMAZ tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu, itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Başvuru kararında Kanun'un 5. maddesinin (2) numaralı fıkrasının tamamının iptali istenilmektedir. Anılan fıkranın ilk cümlesinde, yedinci fıkrası hariç, Kanun'un 3. maddede tanımlanan suçlardan birini işlemiş olan kişinin, etkin pişmanlık göstererek, soruşturma evresi sona erinceye kadar suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet

Hazinesine ödemesi hâlinde, bu kişi hakkında Kanun'da tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek cezanın yarı oranında indirileceği; ikinci cümlesinde ise etkin pişmanlığa dair hükmün, mükerrirler hakkında veya suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde uygulanmayacağı öngörülmektedir.

3. Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak kanun kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde ve davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

4. Kanun'un 5. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde etkin pişmanlığa dair hükmün, mükerrirler hakkında veya suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde uygulanmayacağı kurala bağlanmıştır. İtiraz yoluna başvuran Mahkemede bakılmakta olan dava, sanığın mükerrir olduğu ya da suçun bir örgütün faaliyeti kapsamında işlendiği iddiasıyla açılan bir kamu davası olmadığı gibi iddianamede bu hususlara ilişkin bir anlatım da bulunmamaktadır. Dolayısıyla, Kanun'un 5. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmamaktadır.

5. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu ikinci cümleye ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

6. Anayasa'nın "*Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi*" başlığını taşıyan 152. maddesinin dördüncü fıkrasında "*Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.*"; 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un "*Başvuruya engel durumlar*" başlığını taşıyan 41. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise "*Mahkemenin işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından itibaren on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla itiraz başvurusu yapılamaz.*" hükümlerine yer verilmiştir.

7. Anayasa Mahkemesinin 14.1.2015 tarihli ve E.2014/127, K.2015/5 sayılı kararıyla 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 5. maddesinin (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin Anayasa'ya aykırı olmadığı gerekçesiyle söz konusu kurala yönelik itiraz başvurusu esastan reddedilmiş ve bu karar 29.4.2015 tarihli ve 29341 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

8. Anayasa Mahkemesince işin esasına girilerek verilen ret kararından sonra aynı kural hakkında yeni bir başvurunun yapılabilmesi için önceki kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı 29.4.2015 tarihinden başlayarak geçmesi gereken on yıllık süre henüz dolmamıştır.

Esas Sayısı : 2016/129
Karar Sayısı : 2016/123

9. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu birinci cümleye ilişkin iptal talebinin, Anayasa'nın 152. maddesinin son fıkrası ve 6216 sayılı Kanun'un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince esas incelemeye geçilmeksizin reddi gerekir.

III- HÜKÜM

21.3.2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 5. maddesinin (2) numaralı fıkrasının;

A- Birinci cümlesinin, Anayasa'nın 152. maddesinin dördüncü fıkrası ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince REDDİNE,

B- İkinci cümlesinin, itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu cümleye ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

22.6.2016 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan

Başkanvekili

Başkanvekili

Zühtü ARSLAN

Burhan ÜSTÜN

Engin YILDIRIM

Üye

Üye

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Serruh KALELİ

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye

Üye

Üye

Recep KÖMÜRCÜ

Alparslan ALTAN

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Üye

Üye

Hicabi DURSUN

Celal Mümtaz AKINCI

Erdal TERCAN

Esas Sayısı : 2016/129
Karar Sayısı : 2016/123

Üye

Muammer TOPAL

Üye

M. Emin KUZ

Üye

Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye

Kadir ÖZKAYA

Üye

Rıdvan GÜLEÇ